תבניות כתיבה לעיתון

דפי עבודה עם שורות כתיבה לכל חלקי העיתון

תלמיד · תבניות

העיתון הספרותי השיתופי

יצרה: רוית ראש בן ישי

שם: _____ כיתה: _____ תאריך: _____

חלק א' – הכתבה החדשותית המרכזית (שיתופי)

כ־400–450 מילים · כותרת וכותרת משנה · רכיב חזותי · לפחות 2 מושגים ספרותיים · מקור לכל חבר/ת צוות.

פתיחי משפטים:

- ◯ לפי עדויות שנאספו מתוך...
- ◯ דרמה של ממש התחוללה השבוע ב...
- ◯ במערכת שלנו בדקנו מה מחבר בין...
- ◯ המקורות מצביעים על כך ש...
- ◯ '...', אומר הדובר בשיר, ובכך חושף...
- ◯ בניגוד מוחלט לאווירה ב..., דווקא ב...

כותרת ראשית

עד 8 מילים, פועל פעיל, מעוררת סקרנות

כותרת משנה

משפט אחד שמסביר ומחבר לנושא

ליד

מי, מה, מתי, איפה, למה, איך – עד 40 מילים

פסקה 1: האירוע ביצירה הראשונה

מה קרה + ציטוט/פרפרזה + פרשנות

פסקה 2: האירוע ביצירה השנייה

הקשר לפסקה הקודמת + מקור + מושג ספרותי

פסקה 3: היצירה השלישית או הרחבה

השוואה, ניגוד או חיזוק

מושגים ספרותיים

סמנו את שני המושגים (לפחות) ששילבתם בכתבה

סיום ושאלה פתוחה

משפט שמחבר לנושא הצוות ומשאיר את הקורא חושב

רכיב חזותי

תיאור התמונה/האינפוגרפיקה + כיתוב

המושגים שבחרנו (סמנו):

- ◯ דמות עגולה
- ◯ דמות שטוחה
- ◯ דמות דינמית
- ◯ דמות סטטית
- ◯ קונפליקט
- ◯ אקספוזיציה
- ◯ שיא
- ◯ תפנית
- ◯ סוף פתוח
- ◯ מספר
- ◯ מספר יודע־כול
- ◯ נקודת מבט

חלק ב' – כתבות משנה (אישי)

כל אחד ואחת בוחרים סוג אחר. כ־200–400 מילים · כותרת · מושג אחד · דעה אישית · לפחות 2 מקורות.

- ◯ 🗣️ טור דעה
- ◯ 🎙️ ריאיון עם דמות
- ◯ 🧭 יומן מסע בקול דמות
- ◯ ✉️ מכתב למערכת
- ◯ 📨 מדור עצות – "שאלו את היועצ/ת"
- ◯ 🌦️ תחזית מזג האוויר של הנפש
- ◯ 📌 מודעות קטנות מעולם היצירה
- ◯ ☆ מדור המלצות

🗣️ טור דעה

טור אישי שבו הכותב/ת מביע/ה עמדה ברורה על שאלה שעולה מהיצירות ומנמק/ת אותה. זה המקום שבו הקול שלכם הכי חזק – אבל כל טענה צריכה עדות מהטקסט.

פתיחים:

- ◯ אני חושב/ת שהגיע הזמן לומר בקול ש…
- ◯ רבים יאמרו ש…, אבל קריאה זהירה מגלה…
- ◯ העדות החזקה ביותר לכך נמצאת ב…
- ◯ גם אם נניח ש…, עדיין…

כותרת הטור

עמדה בחדות, אפשר עם סימן שאלה

פתיחה

שאלה או תמונה שמציגה את הבעיה

העמדה שלי

משפט אחד ברור

נימוק ראשון + מקור

ציטוט או פרפרזה ופרשנות

נימוק שני + מקור

מיצירה נוספת

הטענה הנגדית ותשובתי

יש הטוענים ש... אולם...

סיום

מסקנה או קריאה לקוראים

ריאיון עם דמות

ריאיון דמיוני עם דמות מהיצירה, עם הדובר בשיר, או אפילו עם חפץ או מקום שיש להם משמעות סמלית. התשובות חייבות להיות נאמנות למה שאנחנו יודעים על הדמות מהטקסט.

פתיחים:

- ◯ פגשנו אותו/ה ימים ספורים אחרי…
- ◯ שאלה ראשונה, ואולי הכי פשוטה: …
- ◯ רבים לא הבינו את ההחלטה שלך ל… – תסביר/י?
- ◯ אם היית יכול/ה לחזור לרגע ההוא, …

כותרת

ציטוט חזק מהריאיון בתוך מירכאות

פתיח

מי, איפה, למה עכשיו

שאלות 1–3 ותשובות

היכרות ורקע

שאלות 4–6 ותשובות

הקונפליקט וההחלטות

השאלה המאתגרת

סתירה או רגע קשה

סיכום המראיין/ת

מה למדתי + מושג ספרותי

🧭 יומן מסע בקול דמות

רשומות יומן שנכתבות בגוף ראשון בקול של דמות, לאורך מסע – מסע אמיתי בין מקומות או מסע פנימי של שינוי. זה הסוג שהכי מתאים לבחון דמות דינמית.

פתיחים:

- ◯ יום ראשון. הבוקר עזבתי את...
- ◯ לא סיפרתי לאיש, אבל...
- ◯ הדרך ארוכה מכפי שחשבתי...
- ◯ היום ראיתי משהו שלא אשכח:

כותרת היומן

שם הדמות + יעד המסע

רשומה 1

מקום, אירוע, תחושה – נקודת המוצא

רשומה 2

התפתחות, מכשול או פגישה

רשומה 3

שיא או תפנית

רשומה אחרונה

מה השתנה בי

הערת העורך/ת

מקורות + מושג ספרותי

✉ מכתב למערכת

מכתב של 'קורא/ת' – אתם עצמכם או דמות מהיצירה – שמגיב/ה לכתבה המרכזית, מתווכח/ת איתה, מוסיף/ה זווית או מבקש/ת תיקון. קצר, אישי וענייני.

פתיחים:

- ◯ לעורכי העיתון שלום, קראתי בעניין את הכתבה...
- ◯ ברצוני להעיר על טענה אחת שהופיעה ב...
- ◯ כמי שהייתה שם בעצמה, אני יכולה לומר ש...
- ◯ הכתבה שלכם שכחה פרט חשוב:

כותרת המכתב

משפט קצר שמסכם את הטענה

פנייה והפניה לכתבה

לאיזו כתבה ולאיזו טענה אני מגיב/ה

העמדה שלי

מסכים/ה, חולק/ת או משלים/ה

נימוקים ומקורות

שני מקורות לפחות + פרשנות

בקשה או הצעה

מה הייתי רוצה שהעורכים יעשו

חתימה

שם, תפקיד או מקום

💌 מדור עצות – "שאלו את היועצ/ת"

דמות מהיצירה כותבת מכתב קצר ובו בעיה, ו'היועצ/ת' של העיתון עונה לה בחום ובחוכמה. כך בוחנים קונפליקט מבפנים ומציעים דרכי פעולה.

פתיחים:

- ◯ יועצת יקרה, אני לא יודע/ת מה לעשות...
- ◯ קורא/ת יקר/ה, ראשית – אתה/את לא לבד.
- ◯ אני שומע/ת במכתב שלך שני קולות:
- ◯ הצעה ראשונה שלי:

כותרת המדור

שם המדור + נושא השאלה

מכתב השאלה

בקול הדמות, עם חתימה מרומזת

זיהוי הבעיה

מהו הקונפליקט

אמפתיה

הבנה לרגשות

עצות

2–3 עצות מבוססות על היצירה

סיום והערת עורך/ת

מה קרה ביצירה + מקורות

⛅ תחזית מזג האוויר של הנפש

מדור יצירתי שבו מצב הרוח של דמויות או של דוברים מוצג כתחזית מזג אוויר: עננים, סערות, הפוגות ושמש. זו דרך משעשעת ומדויקת לדבר על אווירה ועל התפתחות רגשית.

פתיחים:

- ◯ תחזית לשבוע הקרוב בעולם היצירה:
- ◯ באזור … צפויה עננות כבדה, בעקבות…
- ◯ אזהרה: לקראת סוף השבוע צפויה סערה ב…
- ◯ הפוגה קצרה צפויה כאשר…

כותרת ותאריך

'תחזית הנפש לשבוע…'

אזור 1

דמות/דובר, מצב, סיבה + מקור

אזור 2

דמות/דובר, מצב, סיבה + מקור

אזור 3

דמות/דובר, מצב, סיבה + מקור

אזהרה מיוחדת

השיא או התפנית

תחזית לטווח ארוך + מושג

מה צפוי ולמה

📌 מודעות קטנות מעולם היצירה

עמוד של מודעות קצרות – דרושים, למכירה, אבדות ומציאות, דירה להשכרה, שירותים – שנכתבו בידי דמויות. כל מודעה קטנה חושפת משהו גדול על הדמות או על הסמל.

פתיחים:

- ◯ דרוש/ה בדחיפות: ...
- ◯ אבד: ... הנמצא/ת מתבקש/ת לפנות ל...
- ◯ למכירה במצב טוב: ...
- ◯ מחפש/ת שותף/ה ל...

כותרת העמוד

'לוח המודעות של...'

מודעות אבדות ומציאות

2 מודעות + שם היצירה

מודעות דרושים

2 מודעות

מודעות למכירה/להשכרה

2 מודעות

מודעה חופשית

מודעה אחת מפתיעה

הערת העורכים

הקשר לנושא + מושג ספרותי

⭐ מדור המלצות

מדור ביקורת והמלצה: הכותב/ת ממליץ/ה לקוראים על יצירה (או על חוויה הקשורה בה) ומדרג/ת אותה, עם נימוק ספרותי. אפשר גם להמליץ 'מתוך העולם' – למשל דמות ממליצה על מקום ביצירה.

פתיחים:

- ◯ אם יש לכם רבע שעה ולב פתוח – ...
- ◯ הסיבה שאני ממליץ/ה דווקא עכשיו:
- ◯ הרגע שלא יוצא לי מהראש הוא...
- ◯ מה שהופך את זה לחזק כל כך הוא...

כותרת ודירוג

שם ההמלצה + כוכבים

למי ולמה עכשיו

פתיחה אישית

הרגע המיוחד

תמונה/שורה/סצנה + מקור

למה זה עובד

מושג ספרותי והסבר

השוואה

יצירה נוספת שלמדנו

הסתייגות וסיכום

למי זה מתאים

חלק ג' – דבר העורכים (שיתופי)

כ־200–400 מילים · כותרת שמחברת את כל הכתבות · תובנה מוסכמת · נקודות מחלוקת · השלכות · מושג אחד.

שלב בדיון	מה עשינו / מה הוחלט
1. קריאה שקטה	
2. סבב פתיחה	
3. חיפוש המכנה המשותף	
4. מיפוי מחלוקות	
5. מה זה אומר לנו	
6. כתיבה ועריכה משותפת	

🤝 כשמסכימים:

- ◯ אחרי דיון ארוך הגענו למסקנה משותפת:
- ◯ כל הכתבות בגיליון הזה מצביעות על רעיון אחד:
- ◯ שלושתנו מסכימים ש...

⚖️ כשחלוקים:

- ◯ עם זאת, לא הסכמנו על הכול:
- ◯ אחת מאיתנו טוענת ש..., ואילו האחרים סבורים ש...
- ◯ המחלוקת הגדולה ביותר בינינו נגעה לשאלה...

כותרת דבר העורכים

מחברת את כל חלקי העיתון

פתיחה

למה התכנסנו ומה קראנו

התובנה המוסכמת

משפט אחד + הסבר ומקורות

נקודות המחלוקת

שתיים לפחות, עם נימוק לכל צד

ההשלכות

מה נובע מהתובנה, עבורנו ועבור הקוראים

מושג ספרותי

איך המושג מאיר את התובנה

חתימה

שמות חברי המערכת

חלק ד' – משוב אישי (רפלקציה)

כ־200–250 מילים. בחרו לפחות שאלה אחת מכל קבוצה.

אוריינות לשונית

- ◯ איזה משפט או פסקה שכתבתי אני הכי גאה/ה בהם, ולמה?
- ◯ מה למדתי על כתיבה בסוג כתבה שבחרתי – במה היא שונה מחיבור רגיל?
- ◯ איזו הערת עריכה שקיבלתי שינתה את הטקסט שלי לטובה?

אוריינות מידע והערכה

- ◯ איך בחרתי את הציטוטים שלי, ואיזה ציטוט החלפתי בדרך ולמה?
- ◯ איך בדקתי שהטענות שלי באמת נשענות על הטקסט?
- ◯ מה למדתי על ההבדל בין מה שכתוב ביצירה לבין מה שאני מפרש/ת?

חשיבה ביקורתית

- ◯ האם העמדה שלי לגבי הנושא השתנתה במהלך העבודה? איך?
- ◯ איזו נקודת מחלוקת בצוות גרמה לי לחשוב מחדש?
- ◯ מה אני מבין/ה עכשיו על היצירות שלא הבנתי לפני המשימה?

עבודת צוות ומודעות חברתית

- ◯ מה הייתה התרומה המיוחדת שלי לצוות?
- ◯ תארו רגע של קושי בעבודה המשותפת – איך התמודדנו איתו?
- ◯ מה הייתי עושה אחרת בפעם הבאה שאעבוד בצוות?

✂️ **כרטיס יציאה**

שם: _____

מה למדתי על עצמי ככותב/ת בזכות העיתון?